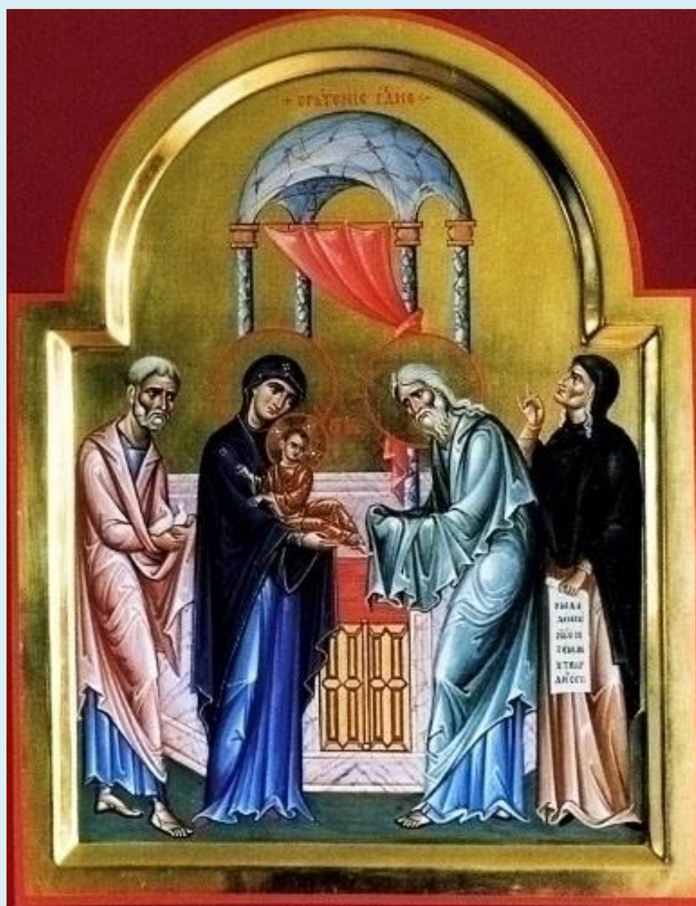
Canon de rugăciune la praznicul Întâmpinării Domnului
(2 februarie)

Întâmpinarea Domnului (2 februarie):

https://www.academia.edu/43189250/%C3%8Ent%C3%A2mpinarea_Domnului_2_februarie_

https://archive.org/details/intampinarea-domnului_202202

***

Materiale despre Întâmpinarea Domnului:

https://independent.academia.edu/emystea/%C3%8Ent%C3%A2mpinarea-Domnului-(2-februarie)

https://archive.org/details/@steaemy?query=%C3%8Ent%C3%A2mpinarea+Domnului+

https://www.slideshare.net/steaemy1/search_my_uploads?type=&new=&q=%C3%8Ent%C3%A2mpinarea+Domnului+

&&&

Tropar la praznicul Întâmpinării Domnului, glasul 1: Bucură-te, ceea ce eşti plină de har, Născătoare de Dumnezeu Fecioară; că din tine a răsărit Soarele dreptăţii, Hristos Dumnezeul nostru, luminând pe cei dintru întuneric. Veseleşte-te şi tu, bătrânule drepte, cel ce ai primit în braţe pe Izbăvitorul sufletelor noastre, Cel ce ne-a dăruit nouă şi Învierea.

facerea lui Cosma, monahul

Cântarea 1

Irmos: Pământul cel roditor de adâncime, uscat l-a trecut oarecând soarele; căci ca un zid s-a închegat apa de amândouă părţile, trecând poporul marea pedestru şi lui Dumnezeu cu plăcere cântând: să cântăm Domnului, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Să picure norii apă, că Soarele Hristos a venit pe nor uşor, ca un Prunc în Templu, fiind purtat de braţe prea curate. Pentru aceasta credincioşii să strigăm: să cântăm Domnului, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Întăriţi-vă mâini slăbite de bătrâneţe ale dreptului Simeon şi picioare obosite ale bătrânului înainte vă mişcaţi, spre întâmpinarea lui Hristos; dănţuire împreună cu cei fără de trup începeţi. Să cântăm Domnului, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Ceruri, ce cu înţelepciune sunteţi întinse, veseliţi-vă şi pământule bucură-te; că din dumnezeieştile sânuri odrăslind Făcătorul Hristos, de Maică Fecioară lui Dumnezeu Tatălui este adus Prunc, Cel mai înainte de veci; căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Catavasie: Pământul cel roditor de adâncime, uscat l-a trecut oarecând soarele; căci ca un zid s-a închegat apa de amândouă părţile, trecând poporul marea pede-

stru şi lui Dumnezeu cu plăcere cântând: să cântăm Domnului, căci cu Slavă S-a prea slăvit.

Cântarea a 3-a

Irmos: Întărirea celor ce nădăjduiesc spre Tine, întăreşte, Doamne, Biserica Ta, pe care o ai câştigat cu scump Sângele Tău.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Cel Unul-Născut din Tatăl mai înainte de veci, Prunc Unul-Născut din Fecioară nestricată S-a arătat, lui Adam întinzându-i mâna.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Pe cel întâi zidit, care prin înşelăciune a ajuns cu minte de prunc, iarăşi l-a îndreptat Dumnezeu Cuvântul, cel ce Prunc S-a arătat.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Firea ce se trage din pământ, care iarăşi se întoarce într-însul, a arătat-o Ziditorul asemenea Dumnezeirii, făcându-Se ca un Prunc, fără de schimbare.

Catavasie: Întărirea celor ce nădăjduiesc spre Tine, întăreşte, Doamne, Biserica Ta, pe care o ai câştigat cu scump Sângele Tău.

Cântarea a 4-a

Irmos: Acoperit-a cerurile bunătatea Ta, Hristoase; că ieşind din Chivotul Sfinţirii Tale, din Maică nepătată, în Biserica Slavei Tale Te-ai arătat, ca un Prunc în braţe purtat. Şi s-au umplut toate de lauda Ta.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Bucurându-te dreptule Simeon, tăinuitorule al celor negrăite, Născătoarea de Dumnezeu a strigat: pe Cuvântul Hristos, cel ce S-a făcut Prunc şi a fost vestit ţie de demult de la Duhul Sfânt, primeşte-L în braţe, strigând: umplutu-s-au toate de lauda Ta.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Mângâierea Israelului celui Sfânt, către care ai nădăjduit, dreptule Simeon, de la vârsta pruncească, primeşte-o acum bucurându-te, pe Hristos Făcătorul Legii şi Stăpânul, care a împlinit rânduiala Legii, strigându-I Lui: umplutu-s-au toate de lauda Ta.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Văzând Simeon pe Cuvântul cel fără de început, pe Pricinuitorul fiinţei tuturor cu Trup ca un Prunc, purtat ca pe un Scaun de Heruvimi de Fecioara, minunându-se, a strigat Lui: umplutu-s-au toate de lauda Ta.

Catavasie: Acoperit-a cerurile bunătatea Ta, Hristoase; că ieşind din Chivotul Sfinţirii Tale din Maică nepătată, în Biserica Slavei Tale Te-ai arătat, ca un Prunc în braţe purtat. Şi s-au umplut toate de lauda Ta.

Cântarea a 5-a

Irmos: Când a văzut Isaia, cu închipuire pe Dumnezeu pe scaun prea înalt, de Îngerii Slavei înconjurat, a strigat: o, eu, ticălosul! Că am văzut mai înainte pe Dumnezeu Întrupat, Lumina cea neînserată, pe Cel ce Stăpâneşte pacea.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Cunoscând dumnezeiescul bătrân Slava cea mai înainte arătată, de demult, proorocului şi văzând pe Cuvântul ţinut de mâinile Maicii, a strigat: o, Preacurată! Bucură-te! Căci cuprinzi ca un scaun pe Dumnezeu, Lumina cea neînserată, pe Cel ce stăpâneşte pacea.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Plecându-se bătrânul şi dumnezeieşte insuflat atingându-se de picioarele celei ce n-a ştiut de nuntă, ale Maicii lui Dumnezeu, a zis: Foc porţi, Preacurată şi mă înfricoşez a lua în braţe pe Dumnezeu, Lumina cea neînserată, pe Cel ce stăpâneşte pacea.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Curăţitu-s-a proorocul Isaia primind cărbunele de la Serafim şi bătrânul a strigat Maicii lui Dumnezeu: tu, ca un cleşte, cu mâinile mă luminezi dându-mi pe Acela pe care Îl porţi, Lumina cea neînserată, pe Cel ce stăpâneşte pacea.

Catavasie: Când a văzut Isaia, cu închipuire pe Dumnezeu pe Scaun Preaînalt, de Îngerii Slavei înconjurat, a strigat: o, eu, ticălosul! Că am văzut mai înainte pe Dumnezeu Întrupat, Lumina cea neînserată, pe Cel ce Stăpâneşte pacea.

Cântarea a 6-a

Irmos: Strigat-a Ţie bătrânul, văzând cu ochii Mântuirea care a venit popoarelor de la Dumnezeu: Hristoase, Tu eşti Dumnezeul meu.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

În Sion pentru cei neplecaţi ai fost pus Piatră de poticnire şi Piatră de sminteală; iar pentru cei credincioşi neclintită Mântuire.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Purtând cu statornicie chipul Celui ce Te-a născut mai înainte de veci, din milostivire, Te-ai îmbrăcat acum cu neputinţa omenească.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Pe cel ce se închină Ţie, Fiului Celui de sus, Fiului Fecioarei lui Dumnezeu, celui ce Prunc Te-ai făcut, acum slobozeşte-l în pace.

Catavasie: Strigat-a Ţie bătrânul, văzând cu ochii Mântuirea care a venit popoarelor de la Dumnezeu: Hristoase, Tu eşti Dumnezeul meu.

Condac, glasul 1: Cel ce cu naşterea Ta ai sfinţit pântecele Fecioarei şi mâinile dreptului Simeon care Te-au întâmpinat acum le-ai binecuvântat şi precum se cuvenea ne-ai mântuit pe noi, Hristoase Dumnezeule, împacă lumea ce se găseşte în războaie şi întăreşte Biserica pe care o ai iubit, Unule Iubitorule de oameni.

Cântarea a 7-a

Irmos: Pe Tine, Cel ce ai răcorit în foc pe tinerii cei ce Dumnezeu Te-au numit şi în Fecioară nepătată Te-ai Sălăşluit, Dumnezeu Cuvântul, Te lăudăm cântând cu dreaptă credinţă: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Lui Adam celui ce locuieşte în iad, merg să-i dovedesc şi Evei să-i aduc bună vestire, a strigat dreptul Simeon cu proorocii dănţuind: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Dumnezeu, Cel ce izbăveşte neamul pământesc, până la iad va veni şi celor robiţi va aduce toată libertatea şi orbilor vedere va da; iar muţii vor putea să strige: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Şi prin inima ta, Preacurată, a zis mai înainte dreptul Simeon Născătoarei de Dumnezeu, sabie va trece, pe Cruce văzând pe Fiul tău, căruia strigăm: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Catavasie: Pe Tine, Cel ce ai răcorit în foc pe tinerii cei ce Dumnezeu Te-au numit şi în Fecioară nepătată Te-ai Sălăşluit, Dumnezeu Cuvântul, Te lăudăm cântând cu dreaptă credinţă: Binecuvântat este Dumnezeul părinţilor noştri.

Cântarea a 8-a

Irmos: În focul cel mistuitor uniţi fiind tinerii, cei ce au fost cei dintâi în cinstirea de Dumnezeu, dar de văpaie nefiind vătămaţi, cântare dumnezeiască au cântat: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Stih: ***Slavă Ţie, Dumnezeul nostru, slavă Ţie!***

Popor al lui Israel, văzând pe Emmanuel, Slava ta, Prunc din Fecioară, înaintea dumnezeiescului Chivot acum dănţuieşte, strigând: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Binecuvântăm pe Tatăl şi pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Domnul.

Iată a strigat Simeon: Acesta va fi Semn de poticnire, Dumnezeu fiind şi Prunc; Acestuia, cu credinţă să-I cântăm: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Viaţă din fire fiind, Acesta va fi cădere pentru cei neplecaţi, Prunc făcându-Se Dumnezeu Cuvântul şi sculare va fi pentru toţi cei ce cântă cu credinţă: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Să lăudăm, bine să cuvântăm şi să ne închinăm Domnului, cântându-I şi prea înălţându-L pe Dânsul întru toţi vecii.

Catavasie: În focul cel mistuitor uniţi fiind tinerii, cei ce au fost cei dintâi în cinstirea de Dumnezeu, dar de văpaie nefiind vătămaţi, cântare dumnezeiască au cântat: Binecuvântaţi toate lucrurile Domnului pe Domnul şi-L prea înălţaţi întru toţi vecii.

Cântarea a 9-a

Nu pricep, Curată, nici îngerii, nici oamenii, Maică Fecioară, ceea ce s-a Săvârşit în tine.

În mâini ţine Simeon, bătrânul, îmbrăţişat pe al Legii Făcător şi Stăpânul tuturor.

Ziditorul vrând să mântuiască pe Adam, în pântecele curatei Fecioare S-a Sălăşluit.

Tot neamul omenesc, Curată, te fericim şi cu credinţă te mărim ca pe Maica lui Dumnezeu.

Veniţi şi vedeţi pe Hristos, Stăpânul tuturor, pe care astăzi Simeon Îl poartă în Sfântul Locaş.

Cel ce priveşti spre pământ şi-l faci de se cutremură, cum şezi în mâini de bătrân? Cum te ţin braţele lui?

Trăind încă Simeon până ce pe Hristos L-a văzut, către Dânsul a strigat: slobozeşte-mă acum.

Cleştele cel tainic ce a luat în pântece pe Cărbunele Hristos, tu eşti, Marie.

Voind a se face Om, Cel fără de început şi Dumnezeu este adus în Sfântul Locaş în a patruzecea zi.

Pogorându-Se din cer Stăpânul tuturor, L-a primit pe El, Simeon preotul.

Luminează-mi sufletul şi cu lumină simţită să văd limpede şi să Te vestesc pe Tine Dumnezeu.

De ce curată Maică şi Fecioară, aduci în Templu Prunc Tânăr, dându-L în braţele lui Simeon?

Liberare cer acum de la Tine, Ziditorule, că Te-am văzut, Hristoase, Lumina mântuirii mele.

Pe Cel căruia slujitorii cereşti cu spaimă se roagă, Îl îmbrăţişează astăzi Simeon în braţe.

Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh. Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Cel cu Firea Singur şi în Feţe Întreit apără pe robii Tăi, cei ce în Tine se încred.

Alte **Stihuri**:

Stih: ***Născătoare de Dumnezeu, nădejdea tuturor creştinilor, acoperă, apără, păzeşte pe toţi creştinii, ce nădăjduiesc întru tine.***

Stih: ***Născătoare de Dumnezeu, Fecioară, bună ajutoare a lumii, acoperă-ne şi ne păzeşte de toată nevoia şi necazul.***

Irmos: În Lege, în umbră şi în Scriptură închipuire vedem noi credincioşii: toată partea bărbătească ce deschide pântecele, Sfânt lui Dumnezeu este. Deci, pe Cuvântul Cel mai Înainte Născut, Fiul Tatălui Celui fără de început, Cel Întâi Născut din Maică, fără de ispită bărbătească Îl slăvim.

Stih: ***De Dumnezeu primitorule, dreptule Simeon, vino şi ridică pe Hristos, pe care L-a născut prea curata Fecioară Maria.***

Stih: ***Îmbrăţişează cu mâinile bătrânul Simeon, pe Făcătorul Legii şi Stăpânul a toate.***

Stih: ***Nu Mă ţine pe Mine bătrânul, ci Eu îl ţin pe dânsul, fiindcă acesta cere eliberare de la Mine.***

Stih: ***Cleşte tainic, cum porţi Cărbunele? Cum hrăneşti pe Cel ce toate le hrăneşte?***

Pentru cei nou-născuţi, de odinioară, se aducea jertfă o pereche de turturele sau doi pui de porumbei; pentru aceea dumnezeiescul bătrân şi înţeleapta Ana, proorociţa, Celui Născut din Fecioară şi Fiul Cel Născut din Tatăl, care a venit la Templu, slujindu-I L-au slăvit.

Stih: ***O, fiică a lui Fanuil, vino şi stai împreună cu noi şi mulţumeşte lui Hristos Mântuitorul, Fiul lui Dumnezeu.***

Stih: ***Sfânta Ana cea înţeleaptă mai înainte prooroceşte cele înfricoşătoare, mărturisind pe Ziditorul cerului şi al pământului.***

Stih: ***Necuprinse sunt de îngeri şi de oameni cele ce s-au făcut de tine Maică, Fecioară prea curată.***

Stih: ***Porumbiţa cea prea curată, mieluşeaua cea neîntinată, aduce pe Mielul şi Păstorul în Templu.***

Datu-mi-ai mie, strigat-a dreptul Simeon, Bucuria mântuirii Tale, Hristoase; primeşte pe slujitorul Tău, care a sfârşit de lucrat în umbra Legii, pe slujitorul propovăduitor al harului celui nou, care cu laudă Te slăveşte.

Stih: ***O, Hristoase, Împărate al tuturor, dă biruinţă asupra vrăjmaşilor credincioşilor robilor Tăi.***

Stih: ***O, Hristoase, Împărate al tuturor, dă-mi lacrimi fierbinţi, ca să plângă sufletul meu pe care rău l-am pierdut.***

În loc de Slavă Tatălui şi Fiului şi Sfântului Duh.

Stih: ***Dumnezeirea cea în Trei Străluciri şi Ipostasuri, cu dreaptă credinţă să O lăudăm.***

În loc de Şi acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin (a Născătoarei).

Stih: ***O, Fecioară Marie, luminează sufletul meu cel întunecat în chip cumplit de dulceţile vieţii.***

Cu sfinţită cuviinţă proorocind proorociţa Ana cea înţeleaptă, cuvioasa şi bătrâna, s-a mărturisit Stăpânului în Templu în chip lămurit, iar pe Născătoarea de Dumnezeu propovăduind-o tuturor celor de faţă, a mărit-o.

Catavasie: În Lege, în umbră şi în Scriptură închipuire vedem noi credincioşii: toată partea bărbătească ce deschide pântecele, Sfânt lui Dumnezeu este. Deci, pe Cuvântul Cel mai Înainte-Născut, Fiul Tatălui Celui fără de început, Cel Întâi-Născut din Maică, fără de ispită bărbătească Îl slăvim.

Sedena, glasul al 4-lea. **Podobie:** Spăimântatu-s-a Iosif, lucru mai presus de fire văzând şi în minte a avut ploaia cea de pe lână, la zămislirea ta cea fără de sământă, de Dumnezeu Născătoare, rugul cel nears în foc, toiagul lui Aaron ce a odrăslit şi mărturisind logodnicul şi ocrotitorul tău preoţilor, a grăit: Fecioara naşte şi după naştere rămâne iarăşi fecioară.

În Muntele Sinai, de demult, a văzut Moise pe Dumnezeu în nor şi de Glas dumnezeiesc nedesluşit s-a învrednicit în nor şi în furtună. Iar acum dreptul Simeon, pe Dumnezeu, cel ce S-a Întrupat fără schimbare, în braţe L-a primit şi bucurându-se s-a dus din acestea de aici la Viaţa cea veşnică. Pentru aceea a strigat: acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne.

IPS Hieroteos Vlachos - Predică la Întâmpinarea Domnului

“La patruzeci de zile de la Naşterea Sa după trup, Hristos a fost dus la templu, aşa cum cerea legea acelei vremi. Pentru că acolo, la templu, El a fost întâmpinat de oameni mişcaţi de Duhul Sfânt, dar mai ales pentru că Simeon L-a primit pe El în braţele sale, venirea lui Hristos la templu s-a numit “Întâmpinare“. Cuvântul “ipapandi” (întâmpinare) provine de la verbul “ipandao“, care înseamnă a veni în întâmpinarea cuiva.

Biserica a stabilit ca această mare sărbătoare a lui Hristos şi a Maicii Domnului să fie prăznuită pe 2 februarie, pentru că atunci se împlinesc patruzeci de zile de la 25 decembrie, când se sărbătoreşte Naşterea lui Hristos după trup. Prin această repartizare a praznicelor împărăteşti, timpul anului este împărţit şi binecuvântat de etapele iconomiei duhovniceşti. În paralel, această împărţire oferă omului posibilitatea de a se iniţia în marea taină a întrupării Fiului lui Dumnezeu Cuvântul.

Episodul ducerii lui Hristos la templu, în cea de-a patruzecea zi de la Naşterea Sa, este descris numai de către Sfântul Evanghelist Luca (Luca 2, 22-39).

1. (Porunca de curăţire în cea de-a 40-a zi)

Porunca curăţirii în cea de-a patruzecea zi a fost dată lui Moise de Însuşi Ziditorul, adică de Dumnezeu Cuvântul neîntrupat. Ea a fost rânduită pentru toţi israelitenii, fiind descoperită lui Moise încă dinainte de fuga iudeilor din Egipt, adică înainte ca ei să treacă prin Marea Roşie.

Porunca era următoarea: “***În vremea aceea a vorbit Domnul cu Moise şi i-a zis: Să-Mi sfinţeşti pe tot întâiul născut, pe tot cel ce se naşte întâi la fiii lui Israel, de la om până la dobitoc, că este al meu!***” (Ieşirea 13, 1-2).

Această legiuire se referea şi la primii născuţi de partea bărbătească din rândul animalelor, care trebuiau să fie deosebiţi şi oferiţi lui Dumnezeu. Porunca lui Dumnezeu era clară: “***să osebeşti Domnului pe tot cel de partea bărbătească de la oameni, care se naşte întâi; şi pe tot cel de parte bărbătească, care se naşte întâi din turmele sau de la vitele ce vei avea, să-l închini Domnului***” (Ieşirea 13, 12).

Această închinare era semn al recunoaşterii binefacerilor lui Dumnezeu şi dovadă a apartenenţei la poporul ales. Este cunoscut faptul că porunca închinării întâiului născut de parte bărbătească a fost dată iudeilor prin Moise, imediat după pedepsirea întâilor născuţi ai egiptenilor, după care Faraon a îngăduit ieşirea şi, desigur înainte de trecerea Mării Roşii. Motivaţia acestei practici era semnificativă: “***căci cu mână tare te-a scos Domnul Dumnezeu din Egipt***” (Ieşirea 13, 9).

Într-o altă carte a Vechiului Testament, şi anume în Levitic, vedem că Dumnezeu dă amănunte despre cum anume să se desfăşoare ceremonia închinării şi a recunoştinţei. Femeia care va naşte copil de partea bărbătească îl va tăia împrejur în cea de-a opta zi, iar în cea de-a patruzecea zi îl va închina în templu. Împreună cu închinarea noului născut, “***să aducă preotului la uşa cortului un miel de un an ardere de tot şi un pui de porumbel sau de turturică***” (Leviticul 12, 6).

De vreme ce Însuşi Dumnezeu Cuvântul a dat legea aceasta lui Moise, a trebuit ca şi el să o respecte atunci când a luat trup omenesc, pentru ca să nu fie călcător de lege. ***Sfântul Chiril al Alexandrei spune că nimeni nu trebuie să fie indignat la vederea faptului că Hristos a ţinut această lege şi nimeni să nu-L socotească rob pe Cel care este liber, ci să privească “în adâncul iconomiei dumnezeieşti“.*** Respectarea legii închinării la templu face parte din taina sfintei smeriri a Fiului lui Dumnezeu Cuvântul.

La rândul său, Sfântul Grigorie Palama spune că, deşi Hristos nu avea nevoie de curăţire, luând în consideraţie faptul că ceremonia respectivă a fost lăsată în Vechiul Testament pentru curăţirea părinţilor şi a celor nou-născuţi, El a ţinut rânduiala pentru a Se supune legii pe care El Însuşi a dat-o. Hristos nu avea nevoie de curăţire, pentru că S-a zămislit fără sământă şi S-a născut fără stricăciune. “Nu era nevoie de curăţire, ci lucrarea s-a făcut din ascultare“. Desigur ascultarea are sensul de supunere în faţa legii lui Dumnezeu, dar şi acela de ascultare a noului Adam, spre deosebire de neascultarea vechiului Adam. Dacă

neascultarea primului Adam a avut drept urmare căderea şi stricăciunea, ascultarea noului Adam, adică a lui Hristos, a readus firea omenească răzvrătită la Dumnezeu şi l-a izbăvit pe om de răspunderea pentru neascultare.

2. (De ce Hristos şi Maica Domnului au venit la templu pentru sărbătoarea curăţirii)

Aducerea copiilor la templu, în cea de-a patruzecea zi de la naştere, era o sărbătoare a curăţirii. Mama şi copilul trebuia să fie curăţaţi de urmările naşterii.
Desigur, naşterea copiilor este o binecuvântare a lui Dumnezeu, dar în acelaşi timp, nu trebuie trecut cu vederea faptul că modul în care omul se naşte este rodul şi rezultatul căderii şi că fiecare prunc poartă hainele de piele pe care Adam le-a luat după pierderea harului lui Dumnezeu. Acesta este sensul cuvintelor Psalmului: "***Căci iată intru fărădelegi m-am zămislit şi în păcate m-a născut maica mea***" (Ps. 50, 6). În cele din urmă, prin bunăvoinţa Sa, Dumnezeu a binecuvântat modul acesta de naştere, dar el a rămas în continuare rodul căderii şi prin urmare, atât părinţii, cât şi copiii trebuiau să îşi amintească de această realitate, fapt care explică şi justifică ceremonialul curăţirii.

Gândindu-ne la aceste adevăruri teologice, putem să ne dăm seama că Hristos şi Preasfânta Născătoare de Dumnezeu nu aveau nevoie de curăţire, pentru că zămislirea fără sămânţă şi naşterea fără stricăciune nu au legătură cu necurăţia.

Porunca lui Dumnezeu, care a fost dată lui Moise, spunea: "***Dacă femeia va zămisli şi va naşte prunc de parte bărbătească, necurată va fi şapte zile***" (Leviticul 12, 2) [În Septuaginta: "Dacă femeia va primi sămânţă şi va naşte prunc de parte bărbătească, necurată va fi şapte zile". Am redat traducerea exactă a textului grecesc, deoarece argumentaţia care urmează se bazează pe această variantă. n.t.]. Indirect, acest fragment arată curăţia Preasfintei Fecioare Maria, pentru că necurată era femeia care zămislea prin sămânţa bărbătească. Preasfânta Născătoare de Dumnezeu nu a zămislit prin sămânţă, ci de la Sfântul Duh şi de aceea, era curată. Aceasta înseamnă că nu avea nevoie de ceremonialul curăţirii, însă a mers la templu pentru a se supune legii.

3. (Hristos – Unul-Născut)

Porunca lui Dumnezeu era clară: "***Să-Mi sfinţeşti pe tot întâiul născut, pe tot cel ce se naşte întâi***" (Ieşirea 13, 2). Această poruncă era, în acelaşi timp, şi o proorocie, care se referea la întruparea Fiului lui Dumnezeu Cuvântul şi care nu avea aplicare exactă pentru întâii nou-născuţi de parte bărbătească.

Acest fragment nu se poate aplica exact în cazul întâilor nou-născuţi (în afară de Hristos) pentru că nici un copil, nici măcar întâiul născut, nu deschide pântecele mamei sale. ***Într-o predică referitoare la acest subiect, Sfântul Atanasie cel mare spune că nu pruncii sunt cei care deschid pântecele mamei lor, "ci bărbatul, prin unire cu femeia". Pântecele se deschide la unirea bărbatului cu femeia sau la zămislirea copilului. Numai Hristos a deschis pântecele mamei Sale, desigur, fără să-i strice fecioria, lăsând-o aşadar închisă. "Pruncul a deschis pântecele fără să facă nici o stricăciune".***

Sfântul Nicodim Aghioritul, după ce spune că ceea e se petrecea în Vechiul Testament era preinchipuirea Naşterii lui Hristos, adaugă în continuare că numai Hristos a deschis pântece de fecioară, "ca un Dumnezeu şi fără luare în stăpânire; i-a deschis pântecele pentru naştere, dar a lăsat-o închisă, aşa cum era înainte de zămislire şi de naştere".

Hristos a fost întâi născut, aşa cum este El numit în Sfânta Scriptură. Desigur, aceasta nu înseamnă că a mai existat şi un al doilea sau un al treilea născut, ci că S-a născut primul, indiferent de existenţa unui al doilea sau al treilea. Întâi născut trebuie corelat cu Unul-Născut, aşa cum mai este numit Hristos în Evanghelie.

Întâi născut se referă la amândouă naşterile lui Hristos, adică la naşterea de mai înainte de veac, din Tatăl Preacurat, fără de mamă, şi la cea din veac, din Maica Fecioară, fără de tată (Sfântul Grigore Palama).

Există trei motive pentru care Hristos este numit întâi născut.

- *Mai întâi, pentru că S-a născut mai înainte de veac, din Tatăl. Sfântul Apostol Pavel spune: "**acesta este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, mai întâi născut decât toată făptura**" (Col. 1, 15).*
- *Iar după cum am văzut mai devreme, întâi născut se identifică cu Unul-Născut. (Luca 2, 7).*
- *În al treilea rând, El a fost numit "întâi născut din morţi", pentru că a înviat primul, deschizând posibilitatea ca fiecare om să învieze la vremea sa.*

Aşadar, termenul de naştere se foloseşte şi cu sensul de înviere, pentru că învierea este socotită o naştere. Sfântul Apostol Pavel spune: "***El este începutul, întâiul născut din morţi***" (Col. 1, 18). Aşadar, primul sens al lui întâi născut se leagă de naşterea după fire a Fiului lui Dumnezeu, expresia referindu-se la teologie, iar celelalte două sensuri sunt legate de întruparea Cuvântului şi se referă la iconomie.

Potrivit spuselor Sfântului Grigorie, Episcopul Nissei, pentru ca să dea viaţă firii noastre omeneşti Hristos S-a făcut întâi născut în trei feluri. Desigur, prin aceasta, el nu se referă şi la naşterea de dinainte de veac, din Tatăl. Aşa cum propria noastră fire vine la viaţă prin trei naşteri, adică din mama noastră, din Botez şi din morţi, care nădăjduim că se va petrece în viitor, şi Hristos S-a făcut întâi născut în trei feluri, pentru ca să dea viaţă şi să îndumnezeiască firea noastră omenească. Aşadar, după naşterea trupească, trebuie neapărat să urmeze şi cea duhovnicească.

4. (Hristos Prunc)

Scena în care Hristos Se oferă pe Sine în templu ca prunc şi ca nou-născut este emoţionantă. Dumnezeul de dinainte de veac, Care, Fiul Celui Preaînalt fiind, era unit în permanenţă cu Tatăl şi cu Duhul Sfânt, Cel care cuprindea lumea şi întreaga creaţie, vine acum în templu, ca prunc, purtat pe braţele mamei Sale.

Chiar dacă era prunc, Hristos era în acelaşi timp şi "Dumnezeu de dinainte de veac" şi de aceea, era mai înţelept decât oricine altcineva. Ştim că, prin unirea firii dumnezeieşti cu cea omenească în ipostasul Cuvântului, în pântecele Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, firea omenească s-a îndumnezeit şi de aceea, sufletul lui Hristos era îmbogăţit cu plinătatea înţelepciunii şi cunoaşterii. ***Numai că această înţelepciune se manifestă în funcţie de vârsta Sa, căci dacă ar fi fost altfel, El ar fi părut un monstru (Sfântul Ioan Damaschin).*** Cu toate acestea, chiar de era prunc, era şi Dumnezeu, având în trup plinătatea Dumnezeirii şi toată înţelepciunea şi cunoaşterea umană, datorită unirii ipostatice a firii dumnezeieşti cu cea omenească.

Prin starea Sa de prunc, Hristos a vindecat "conştiinţa de prunc" a lui Adam. Atunci când Dumnezeu l-a creat pe Adam în Rai, acesta era prunc în privinţa harului şi a sfinţirii. Avea, desigur, iluminarea minţii, dar pentru ca să ajungă la îndumnezeire, trebuia să fie încercat. Deoarece, din punct de vedere duhovnicesc, Adam era prunc neîncercat şi avea conştiinţă de prunc, a fost uşor ca el să fie înşelat de demonul viclean, care era vechi în păcat şi în viclenie. De aceea, prin vârsta trupească de prunc, Hristos a tămăduit nu numai conştiinţa lui Adam, dar şi întreaga fire omenească, şi a săvârşit ceea ce nu a reuşit să facă primul Adam. Astfel, ***prin întruparea Fiului Său, Dumnezeu Tatăl a făcut mai sigură şi mai eficientă [eficace, lucrătoare, n.n.] calea îndumnezeirii omului, pentru că diavolul nu mai putea acum să înşele firea omenească a lui Hristos, aşa cum a făcut-o, cu îndemânare, în cazul primului Adam.***

După cum se observă şi din episodul aducerii lui Hristos la templu ca prunc, smerirea Fiului lui Dumnezeu Cuvântul depăşeşte şi înţelegerea îngerilor, pentru că şi aceştia s-au închinat în faţa nesfârşitei bunăvoiri a lui Dumnezeu. Profetul Avacum a vorbit despre întruparea lui Dumnezeu Cuvântul, spunând:

“***Dumnezeu vine din Teman, şi Cel sfânt din muntele Paran! Sela (oprire) – Slavă Lui acoperă cerurile şi tot pământul este plin de slava Lui***” (Avacum 3, 3).

Prin cuvântul slavă, se înţelege întruparea şi sfânta chenoză a lui Dumnezeu Cuvântul, iar acoperă cerurile arată că întruparea a acoperit şi a depăşit până şi înălţimea îngerilor, de vreme ce şi îngerii s-au închinat văzând nesfârşită şi nespusă aplecare a lui Dumnezeu Cuvântul.

5. (Turturelele şi porumbeii)

Dumnezeu a stabilit că aducerea pruncului de parte bărbătească să fie însoţită de oferirea unui miel neprihănit, a unei perechi de turturele sau a doi pui de porumbel.

În Levitic stă scris:

“***să aducă preotului la uşa cortului un miel de un an ardere de tot şi un pui de porumbel sau de turturică***” (Leviticul 12, 6).

Sfântul Evanghelist Luca spune că părinţii L-au dus pe Hristos la templu pentru ca

“***să dea jertfă, precum s-a zis în Legea Domnului, o pereche de turturele sau doi pui de porumbel***” (Luca 2, 24).

Părinţii lui Hristos nu au adus un miel, aşa cum se dădea posibilitatea în Lege, pentru că erau săraci. Cei din clasele bogate ofereau un miel neprihănit de un an, în vreme ce păturile sărace aduceau o pereche de turturele sau doi pui de porumbel (Procopie). Cu adevărat, Hristos S-a născut într-o familie săracă şi a crescut în sărăcie. Totuşi, sărăcia lui Hristos nu a venit din faptul că S-a născut şi a trăit sărac, ci din aceea că S-a întrupat şi a luat fire omenească. ***După cum spune Sfântul Grigorie Teologul, chiar dacă era bogat, Fiul lui Dumnezeu a sărăcit, pentru ca să ne îmbogăţească pe noi cu Dumnezeirea Sa.***

Legea cerea să se ofere o pereche de turturele sau doi pui de porumbel, pentru că în primul caz (perechea de turturele), era simbolizată intreaga-înţelepciune a părinţilor, care înseamnă unirea lor prin căsătorie, în vreme ce în al doilea caz (doi

porumbei), se făcea referire la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi la Hristos, pentru că Hristos S-a născut din Fecioară şi a rămas El Însuşi Curat până la sfârşit. Aşadar, ***în vreme ce turturelele simbolizau cinstita şi binecuvântată căsătorie, porumbeii preinchipuiau fecioria Preasfintei Născătoare şi a lui Hristos (Sfântul Grigorie Palama).***

Jertfa cerută de legea Domnului era preinchipuirea lui Hristos. ***După cum notează Sfântul Chiril al Alexandrei, "turtureaua cântă cu glas frumos, precum vrabia, pe când porumbiţa este blândă şi cuminte". Turtureaua şi porumbiţa Îl simbolizau pe Hristos, pentru că Hristos a fost ca o turturea care ciripeşte pe tot pământul şi umple via Sa, adică pe noi, cei care credem în El, cu voce frumoasă, şi a avut blândeţea desăvârşită a porumbelului. Aşadar, în mod cert, această jertfă se referea la întruparea milostivului Dumnezeu.***

6. (Dreptul Simeon)

Unul dintre personajele principale ale Întâmpinării Domnului, în afară, desigur, de Hristos şi de Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, a fost şi Simeon "cel drept şi temător de Dumnezeu", care s-a învrednicit să Îl întâmpine pe Hristos, să-L ia în braţe şi să-L recunoască, prin puterea şi prin harul Duhului Sfânt. Fără îndoială, el este o mare personalitate, lucru care reiese atât din faptul că L-a recunoscut pe Hristos, cât şi din cuvintele pe care le-a rostit în acel ceas.

Numele Simeon corespunde vieţii şi aşteptării purtătorului acestui nume, dar şi revelaţiei lui Dumnezeu către el, pentru că în limba ebraică, Simeon înseamnă ascultare (Cuviosul Nichita) sau acesta L-a ascultat pe Dumnezeu (Sfântul Ioan Gură de Aur).

Sfântul Evanghelist Luca spune despre el că locuia în Ierusalim şi era drept, temător de Dumnezeu şi aştepta mângâierea lui Israel. În acelaşi timp, se spune că ***avea Duhul Sfânt asupra lui, Care îi dăduse de veste că nu o să moară înainte de a-L vedea pe Hristosul Domnului*** (Luca 2, 25-26). Toate aceste caracterizări sunt trăsături ale unui om induhovnicit. Drept urmare, Sfânta Scriptură nu se interesează de originea lui omenească şi de alte aspecte ale vieţii sale sociale, pentru că el ducea în acelaşi timp o viaţă mult mai importantă, care este viaţa duhovnicească.

Sfântul Nicodim Aghioritul a strâns laolaltă mai multe puncte de vedere ale interpreţilor în legătură cu cine anume era Simeon. El a făcut acest lucru deoarece în Evanghelie nu se spune categoric dacă era preot sau nu, el fiind numit doar om.

- *Astfel, cuviosul Iosif, scriitorul de cântări, îl numeşte "preot sfinţit",*
- *Sfântul mucenic Metodie îl numeşte "preot induhovnicit",*
- *Cuviosul Fotie şi cuviosul Teofilact spun că nu era preot, dar era mai presus de preoţi, iar*
- *alţii spun că era unul dintre cei şaptezeci de traducători ai Vechiului Testament, care nu a crezut atunci când a tradus proorocia lui Isaia: "**iată, Fecioara va lua în pântece**" şi, în acel moment, i s-a dat vestea că va trăi până când Îl va primi în mâinile sale pe Hristos.*
- *Unii cred că era fiu al lui Hiliel, Patriarhul evreilor, şi tată al învăţătorului de lege Gamaliel, iar*
- *alţii, că era conducătorul Sinedriului evreilor.*

De asemenea, se spune că era de peste două sute şaptezeci (270) de ani. Cu referire la toate aceste, ***Sfântul Nicodim Aghioritul afirmă că cei care vor să urmeze certitudinea Evangheliei, spune că Primitorul de Dumnezeu Simeon era un "bărbat inspirat de Duhul Sfânt".***

Cu adevărat, Sfântul Simeon Primitorul de Dumnezeu a venit la templu prin puterea şi prin harul Duhului Sfânt. ***El a avut Duhul Sfânt asupra lui, în Duhul Sfânt a primit vestea că Îl va vedea pe Hristos înainte să moară şi a venit la templu prin iluminarea Duhului Sfânt (Luca 2, 25-27).*** De aici înţelegem faptul că omul trebuie să aibă Duh Sfânt pentru a fi învăţat de Acesta. Cu alte cuvinte, Sfântul Duh nu descoperă tainele Sale oamenilor necuraţi în care nu Şi-a aflat de dinainte sălaş.

Isaia prooroceşte: "***Întăriţi-vă voi, mâini slabe, şi prindeţi putere genunchi slăbănogi … întăriţi-vă şi nu vă temeţi***" (Isaia 35, 3-4). Acest lucru s-a petrecut mai ales cu Sfântul Simeon Primitorul de Dumnezeu, căci după cum spune Evanghelistul Luca, "***din îndemnul Duhului Sfânt a venit la templu***". Şi nu numai că era îndrumat de Duhul Sfânt, dar era şi întărit de Acesta. Nimeni nu poate să Îl vadă pe Dumnezeu dacă nu are puteri duhovniceşti, adică dacă nu se întăreşte prin puterea şi prin harul Preasfântului Duh. Aşadar, Duhul Sfânt îi întărea picioarele, ca să meargă spre templu, şi mâinile, ca să Îl ţină pe Hristos. ***Sfântul Gheorghe al Nicomidiei spune că Simeon nu a mers cu propriile sale picioare ca să purceadă spre slujirea tainei, ci Duhul Sfânt S-a făcut pentru el car purtător.***

O dată ajuns la templu, Dreptul Simeon L-a recunoscut prin puterea Duhului Sfânt pe Fiul lui Dumnezeu întrupat. Cu alte cuvinte, el s-a învrednicit să vadă cu ochii săi întruparea lui Dumnezeu Cuvântul, pe care au văzut-o toţi prorocii prin vedenii profetice. ***După cum spune Sfântul Vasile cel Mare, Simeon şi Ana au văzut***

sfânta putere care se afla în Hristos, adică "vederea lor a trecut prin trupul omenesc, aşa cum trece lumina prin sticlă ". Aşa cum vedem lumina dintr-o casă prin ferestre sau cum vedem lumina prin becurile de sticlă, la fel şi cei curaţi cu inima văd prin Trupul lui Hristos lumina Dumnezeirii, ceea ce pentru alţii este necunoscut şi nevăzut.

Sfântul Vasile cel mare a alcătuit lauda Sfântului Simeon primitorul de Dumnezeu, care a fost purtat de Duhul Sfânt şi s-a învrednicit de o mare cinste. ***Sfântul Vasile spune că, deşi după cele văzute, Simeon era om, după cele duhovniceşti, el era supraom; prin substanţă era ca noi toţi, dar prin virtute era deasupra, mult mai sus decât semenii lui; după fire era om, dar prin virtute era înger; avea drept locuinţă Ierusalimul fizic, dar ca mitropolie avea Ierusalimul de sus. Şi nu numai că era mai presus de oameni, dar "Simeon îi întrecea şi pe îngeri".***

7. (Proorociţa Ana)

În afară de Simeon primitorul de Dumnezeu, în templu se afla şi proorociţa Ana, care s-a învrednicit şi ea să Îl vadă pe Dumenzeu şi să spună că Acesta este Mântuitorul ei. ***Ea avea optzeci şi patru de ani şi era văduvă, după ce trăiese cu bărbatul său timp de şapte ani*** (Luca 2, 36-38).

Ana stătea zi şi noapte în templu şi nu se îndepărta de el. Aşadar în timp ce Simeon a fost îndrumat la templu de Duhul Sfânt, ea se afla acolo şi L-a recunoscut pe Dumnezeu prin Duhul Sfânt.

Evanghelistul Luca o numeşte proroociţă, pentru că avea Duh Sfânt. ***Cuviosul Cosma Melodul spune că Ana "era ipofetă care lăuda pe Dumnezeu cu laudă sfântă". După ce afirmă Sfântul Nicodim Aghioritul, între preot şi ipofet există o diferenţă. Profetul anunţă cele ce urmează să aibă loc după destul timp, în vreme ce ipofetul explică faptele prezente şi trecute, sau chiar pe acelea care urmează să se petreacă la un interval scurt de timp.*** Aşadar, Sfântul evanghelist Luca, a folosit cuvântul prooroc cu sensul de ipofet, pentru că Proorociţa Ana a recunoscut sosirea lui Dumnezeu Cuvântul prin Duhul Sfânt.
De altfel, în Noul Testament, profeţia are şi sensul de explicare în Duh Sfânt a înţelesului celui mai adânc al Legii şi, în general, al Sfintei Scripturi. În limbajul biblic, profeţii sunt teologi care deosebesc duhurile.

Mărturisirea Anei a reprezentat o mulţumire şi o doxologie adusă pentru vestea izbăvirii lui Israel. Fapta ei a fost o îmbinare între mulţumire şi proorocie, pentru că, "vorbea despre Prunc".

8. (Turturelele cugetătoare)

Prezenţa Dreptului Simeon şi a Prorociţei Ana ne mai dezvăluie o realitate. Practic, ei doi au fost perechea de turturele cugetătoare care L-au întâmpinat pe Hristos atunci când Acesta a urcat la templu. Aşadar, ***pe lângă perechea de turturele necuvântătoare, Duhul Sfânt a trimis şi o pereche de turturele duhovniceşti şi purtătoare de duh, adică pe Simeon şi pe Ana.***

După cum spune Sfântul Grigorie Palama, din toate acestea înţelegem cine sunt cei care urmează să Îl primească pe Hristos şi cum trebuie să fie aceştia. Unirea cu Hristos presupune o viaţă corespunzătoare. Simeon era numit drept şi nu se menţionează dacă a fost sau nu căsătorit, în vreme ce Ana, după moartea soţului său, a trăit în binecuvântarea văduviei, în neprihănire şi curăţie.

Viaţa în Hristos înseamnă fecioria după Hristos sau căsătoria binecuvântată de Dumnezeu, aşa cum afirmă Sfântul Grigorie Palama. De asemenea, într-o predică rostită la sărbătoarea Întâmpinării Domnului, ***Sfântul Grigorie vorbeşte în detaliu despre răul pe care îl provoacă desfrânarea şi spune că omul nu poate să aibă legătură cu Hristos dacă este desfrânat, deoarece o asemenea legătură cere răstignirea cărnii şi a dorinţelor ei.***

Mântuirea omului nu depinde de felul de viaţă ales, adică feciorie sau căsătorie, ci de felul în care omul trăieşte, adică de legătura pe care acesta o are cu Hristos. Şi într-un caz şi în celălalt, se cer feciorie şi cuminţenie. Spre aceste lucruri ţinteşte viaţa ascetică, trăită în Tainele Bisericii; acesta este modul de viaţă spre care Dumnezeu-Om Hristos îl îndrumă pe om.

9. (Dreptul Simeon primeşte pe cărbunele Hristos)

Atunci când dreptul Simeon a întâlnit-o pe Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care Îl ţinea în braţe pe Hristos, L-a luat pe Pruncul sfânt cu mâinile sale. El "***L-a primit în braţele sale şi a binecuvântat pe Dumnezeu***" (Luca 2, 28). Scena aceasta este înfricoşătoare. Cu adevărat, un asemenea lucru nu ar fi fost cu putinţă dacă braţele lui Simeon nu erau întărite de Duhul Sfânt.

Această imagine ne aduce aminte de vedenia profetului Isaia care după ce L-a văzut pe "***Domnul stând pe un scaun înalt şi măreţ***" şi pe Serafimii care se aflau în jurul Lui, şi după ce şi-a mărturisit necurăţia buzelor sale, s-a aflat dintr-o dată în faţa urmatoarelor fapte uimitoare:

“***Atunci unul dintre serafimi a zburat spre mine, având în mâna sa un cărbune, pe care îl luase cu cleştele de pe jertfelnic. Şi l-a apropiat de gura mea şi a zis: Iată s-a atins de buzele tale şi va şterge toate păcatele tale, şi fărădelegile tale le va curăţi***” (Isaia 6, 6-7).

Vedenia aceasta se referă la întruparea lui Dumnezeu Cuvântul. Profetul Isaia a fost ales să vestească poporului lui Israel venirea Celui făgăduit, adică a Lui Hristos, şi de aceea, el este considerat o mare voce între profeţi şi chiar al cincilea Evanghelist. El a descris cu mare claritate şi acurateţe multe dintre scenele sfintei întrupări.

Faptul că această vedenie se referă la întrupare reiese şi din Tradiţia erminiei bisericeşti. Într-unul din troparele praznicului se spune:

“***Cleştele cel tainic ce a luat în pântece pe cărbunele Hristos, tu eşti, Marie***“.

Toate revelaţiile din Vechiul Testament sunt legate de Cuvântul neîntrupat, iar cele mai multe dintre ele se referă la întrupare, adică la venirea Cuvântului în trup. În cazul de faţă, cărbunele este Hristos, iar cleştele tainic care ţine cărbunele este Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, care L-a zămislit pe Hristos în pântecele ei şi care a dat acest cărbune Dreptului Simeon. Jertfelnicul ceresc este cerul plin de slava lui Dumnezeu. De aceea cântăm: “***Pogorându-Se din cer Stăpânul tuturor, L-a primit pe El Simeon preotul***“.

Aşa cum Proorocul Isaia a primit cărbunele şi nu s-a ars, ci s-a curăţit şi a devenit profet, la fel şi Dreptul Simeon L-a primit pe cărbunele Hristos de la Preasfânta Născătoare de Dumnezeu şi nu s-a ars, ci s-a curăţit după cuvântul: “***Iată, s-a atins de buzele tale şi va şterge toate păcatele tale şi fărădelegile tale le va curăţi***“.

Această ultimă frază dovedeşte că vedenia profetului Isaia se referă la întruparea lui Dumnezeu Cuvântul, lucrul care reiese şi din faptul că Biserica a stabilit ca această frază să fie rostită de preotul slujitor după Sfânta împărtăşanie cu Trupul şi cu Sângele lui Hristos. Imaginea profetică prezentată mai sus, care îl pune pe Dreptul Simeon în strânsă legătură cu Sfânta Împărtăşanie, arată că omul trebuie să aibă Duh Sfânt, aşa cum avea şi dreptul Simeon, ca să nu fie ars de Trupul şi de Sângele lui Hristos.

Prin urmare, ***cărbunele aprins este Hristos întrupat, jertfelnicul este pântecele prea curatei Fecioare, Serafimii sunt însăşi Născătoarea de Dumnezeu, iar mâinile ei ţin cleştele prin care dă cărbunele Dreptului Simeon.***

10. ("Acum slobozeşte pe robul Tău...")

Imediat ce dreptul Simeon L-a luat pe Hristos în braţele sale, a exclamat:

"***Acum slobozeşte pe robul Tău, Stăpâne, după cuvântul Tău, în pace, că ochii mei văzură mântuirea Ta, pe care ai gătit-o înaintea feţei tuturor popoarelor, lumină spre descoperirea neamurilor şi slavă poporului Tău Israel***" (Luca 2, 29-31).

Aceasta este o frază plină de măreţie, pe care Biserica a preluat-o şi a aşezat-o la sfârşitul slujbei Vecerniei, dar şi în alte slujbe, ca de exemplu, în cuvântul de mulţumire de după împărtăşirea cu cinstitele Taine. În continuare vom încerca o scurtă analiză interpretativă a acestui fragment evanghelic.

Dreptul Simeon a fost înştiinţat de Sfântul Duh că înainte să moară Îl va vedea cu siguranţă pe Dumnezeu Cuvântul întrupat, iar acest lucru s-a împlinit pentru că era "învrednicit cu har de prooroc" (Sfântul Chiril al Alexandriei). După ce L-a văzut pe Hristos, a cerut slobozirea sufletului din trup pentru a se vădi faptul că sfinţii "se consideră numai legaţi de trup" (Cuviosul Teofilact) şi de acea nu se tem de moarte.

După cuvântul Tău, în pace arată că Simeon a cerut ieşirea sufletului din trup "după cum i s-a făgăduit", el considerând acest lucru ca fiind odihnă, pentru că "în pace" înseamnă "spre odihnă " (Cuviosul Teofilact). Odihnă are legătură cu liniştea gândurilor, pentru că, o dată cu trecerea timpului, Dreptul Simeon o aşteaptă "fără încetare să vină" (Sensul este acela că, înaintând în vârstă, Simeon a dobândit liniştea gândurilor, iar acum aşteaptă odihna care urmează în mod firesc după liniştirea gândurilor) (Cuviosul Teofilact), iar mântuirea lui Dumnezeu era întruparea pe care Domnul a pregătit-o mai înainte de timp. Cu adevărat, taina lui Hristos a fost pregătită "înainte de facerea lumii" (Sfântul Chiril al Alexandriei).

Întruparea Fiului lui Dumnezeu Cuvântul a fost lumină spre descoperirea neamurilor, pentru că neamurile, adică idolatrii, se aflau în înşelare şi în întuneric şi căzuseră în mâinile demonilor (Sfântul Chiril al Alexandriei), dar şi slava lui Israel, pentru că Hristos a răsărit şi a venit dintre israeliteni. Această slavă este simţită de cei care sunt recunoscători lui Dumnezeu (Cuviosul Teofilact).

Cuvintele Sfântului Simeon reprezintă un imn de biruinţă înălţat ca urmare a vederii de către el a Fiului lui Dumnezeu Cuvântul întrupat. Profeţii din Vechiul Testament vedeau spatele lui Dumnezeu, adică venirea Sa care avea să fie în viitor, însă Simeon I-a văzut faţa, Hristos este lumina lumii, dar nu lumină fizică, lumină morală sau o lumină simbolică, ci lumină adevărată, care alungă întunericul gândului şi al necunoştinţei şi care este slavă nu numai a israelitenilor, ci şi a întregii firi omeneşti. Fără Hristos şi în afara Lui, firea omenească este fără slavă, fără formă, nedefinită şi anonimă. ***Prin Hristos, ea dobândeşte "identitate şi conţinut" (Sfântul Nicolae Cabasila).***

Faptul că, imediat după ce L-a văzut pe Fiul lui Dumnezeu întrupat, Simeon a cerut slobozirea, adică moartea, se explică prin marea sa bucurie pentru cele ce aveau să fie săvârşite în continuare. Voia să meargă în Iad ca să ducă vestea cea bună drepţilor Vechiului Testament care se găseau acolo, adică să le spună că a venit Mesia, Care este Mântuitorul lumii. ***În plus, după cum spune Sfântul Atanasie cel Mare, Simeon se grăbea să meargă în Iad pentru ca să nu apuce să ducă vestea cea bună copiii care urmau să fie tăiaţi de Irod. El a cerut aceasta deoarece pruncii sunt mai vioi, se mişcă mai repede, pe când el era "bătrân şi greoi şi se mişca încet". Hristos îi împlineşte cererea şi, după spusele Sfântului Atanasie cel Mare, se pare că a fost ca şi cum Hristos i-ar fi zis lui Simeon că se arătă cu veselie către Adam, care trăia cu mâhnire în Iad, şi să vestească bucuria Evei, care se afla în chinuri, zicând:***

"***Vine mântuirea; vine Izbăvitorul; vine iertarea; vine Slobozitorul. Nu mai plânge, fie omenească, vine ajutorul nostru, vine şi nu întârzie***".

Prin urmare, dreptul Simeon este primul care a vestit celor întemniţaţi în întuneric – tuturor drepţilor Vechiului Testament aflaţi în Iad, deoarece moartea nu fusese ontologic desfiinţată – că a sosit Hristos cel îndelung aşteptat, Care va veni grabnic şi în Iad ca să-i elibereze.

11. ("Acesta este pus spre căderea şi spre ridicarea multora…")

Dreptul Simeon i-a binecuvântat pe Fecioara Maria şi pe Iosif, care urmăreau cu mirare şi cu surprindere cele ce se petreceau, după care s-a întors spre Născătoarea de Dumnezeu şi i-a spus două profeţii minunate.

Prima se referea la Persoana Dumnezeului-Om întrupat:

“***Iată, Acesta este pus spre căderea şi spre ridicarea multora din Israel şi ca un semn care va stârni împotriviri***” (Luca 21, 34),

proorocie care s-a împlinit în timpul vieţii lui Hristos, dar care a continuat să se împlinească de-a lungul istoriei, ca şi în viaţa personală a fiecărui om.

Dumnezeul-Om Hristos este căderea celor necredincioşi, adică a celor care nu cred în El, şi ridicarea celor care cred. Un exemplu este ceea ce s-a petrecut pe Golgota. Un tâlhar a crezut şi s-a mântuit, iar celălalt s-a îndoit şi s-a osândit. Acest lucru se petrece şi în viaţa noastră interioară, pentru că Hristos este spre cădere în noi, atunci când noi, cei botezaţi, cădem în desfrânare, şi ne este spre ridicare – prin cuminţenia noastră. De asemenea, ***prin această proorocie se mai poate înţelege că Hristos trebuia să pătimească şi să cadă în moarte, pentru ca mulţi să se ridice prin căderea şi prin moartea Sa (cuviosul Teofilact).***

Hristos este şi “semn care va stârni împotriviri”. Cuvântul semn se poate interpreta în multe feluri şi poate avea mai multe înţelesuri.

Mai întâi, semn este întruparea lui Hristos, adică întruparea Fiului lui Dumnezeu Cuvântul. În timpul întrupării, s-au petrecut multe lucruri greu de închipuit şi nemaivăzute, pentru că Dumnezeu S-a făcut om, iar Fecioara s-a făcut mamă. Tocmai acest semn este contrazis şi pus la îndoială de mulţi oameni. Unii spun că a luat trup adevărat, iar alţii că a luat un trup imaginar, adică trupul Său era închipuit şi toate au fost săvârşite închipuit. Unii consideră că trupul era făcut din pământ, iar alţii că era ceresc. ***Unii spun că Hristos, ca Dumnezeu, are existenţa de dinainte de veac, iar alţii cred că începutul existenţei Sale a fost din Preacurata Fecioară Maria (Sfântul Chiril al Alexandriei).***

Analizând tâlcuirea Cuviosului Teofilact despre faptul că semnul care va stârni împotriviri este întruparea Fiului lui Dumnezeu Cuvântul, ***Sfântul Nicodim Aghioritul spune că ereticul care vede lucrarea lui Hristos – Care are două lucrări, adică dumnezeieşti şi omeneşti; şi ca om, Îi era foame şi sete, a primit mucenicia, S-a răstignit, a pătimit etc., iar ca Dumnezeu a făcut minuni, a scos demoni, a readus la viaţa etc. – stă la îndoială dacă Hristos este om sau Dumnezeu. Însă creştinul nu are asemenea îndoieli, pentru că ştie din experienţa sfinţilor îndumnezeiţi că, deşi Hristos are două firi, una dumnezeiască şi una omenească, El este unul atât în ipostas, cât şi în persoană şi astfel, acest Unul Hristos lucrează când ca Dumnezeu, când ca om. Desigur, atunci când lucrează ambele firi, acest lucru se face în comuniune.***

Apoi, ***după spusele Sfântului Chiril al Alexandriei, semn care va stârni împotriviri este şi Crucea lui Hristos.*** Unii primesc Crucea şi Răstignirea lui Hristos, socotind că acestea înseamnă izbăvire şi că pe Cruce s-au biruit tăria şi puterea întunericului, în vreme ce alţii nu primesc Crucea. Aceştia din urmă nu pot să înţeleagă că Hristos S-a răstignit. De aceea, după cum spune Sfântul Apostol Pavel, Crucea este sminteală pentru iudei, iar pentru neamuri nebunie. Însă pentru noi, cei care credem, Crucea este "***puterea lui Dumnezeu şi înţelepciunea lui Dumnezeu***" (I Cor. 1, 23-24).

12. (Şi prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere gândurile din multe inimi")

Cea de-a doua proorocie a Sfântului Simeon, care are legătură cu Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, este următoarea:

"***Şi prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere gândurile din multe inimi***" (Luca 2, 35).

În mod cert, profeţia aceasta se referă la durerea şi la mâhnirea Născătoarei de Dumnezeu atunci când L-a văzut pe Fiul Său – Care era în acelaşi timp şi Fiul lui Dumnezeu – răstignit pe Cruce, în suferinţe şi în chinuri. Preasfânta Nascatore nu a suferit şi nici nu a simţit durere la Naşterea lui Hristos, tocmai pentru că L-a zămislit fără sămânţă şi L-a născut fără stricăciune. Trebuia deci să sufere mult în vremea ieşirii din trup a Fiului său.

Tocmai această sabie, care a trecut prin sufletul Născătoarei de Dumnezeu în timpul morţii pe cruce a lui Hristos, a făcut să fie descoperite gândurile ascunse în inimile multor oameni. Unii s-ar putea îndoi de faptul că ea a fost mamă cu adevărat, dar datorită durerii simţite atunci de Fecioara Preasfântă, îndoiala lor se risipeşte.

Aceasta ne aminteşte de întâmplarea a două femei din Vechiul Testament, care îşi revendicau amândouă un prunc, fapt pentru care s-au înfăţişat înaintea lui Solomon, ca să le fie dezlegată pricina. Solomon a cerut un cuţit pentru ca să taie pruncul şi să dea câte o bucată la fiecare femeie. Atunci, una dinte ele a cerut să nu fie tăiat copilul, ci să fie dat întreg celeilalte. A doua a cerut să fie tăiat, pentru ca să nu-l ia niciuna dintre ele. Regele a dat copilul aceleia care a preferat să îl lase să trăiască, chiar de-ar fi fost să-l ia cealaltă femeie. Aceasta a fost semnul că ea era mama naturală (III Regi 3, 16-28).

În acelaşi fel, durerea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu a arătat că ea era mamă adevărată şi că Domnul a luat trup de la ea, căci dacă Născătoarea de Dumnezeu a fost mamă adevărată, înseamnă că şi Hristos a avut trup adevărat şi nu a fost un om închipuit.

Sfântul Atanasie cel mare spune că exprimarea "ca să se descopere gândurile din multe inimi" înseamnă că, prin Crucea lui Hristos şi prin Patimile Sale, se vor descoperi toate pornirile interioare ale oamenilor, de vreme ce Petru, care Îl urmase zelos pe Hristos, va ajunge să se lepede de El, ucenicii Îl vor părăsi, Pilat se va căi prin spălarea mâinilor, femeia acestuia va crede în urma unui vis de noapte, sutaşul va da mărturie după semnele ce s-au arătat, Iosif şi Nicodim se vor ocupa de cele trebuincioase înmormântării, Iuda se va spânzura, iar iudeii vor da arginţi paznicilor ca să ascundă Învierea. Cu adevărat, Crucea lui Hristos "este lupta şi întărirea gândurilor şi întoarcerea lor împotrivă ".

Această profeţie nu se referă numai la întrupare şi la Răstignire, ci şi la viaţa Bisericii, care este adevăratul Trup al lui Hristos. Unii îşi găsesc mântuirea prin rămânerea în interiorul Bisericii, iar alţii se osândesc prin respingerea lucrării ei mântuitoare. De asemenea, **prin Botez, am primit în inima noastră harul lui Dumnezeu, care nu ne părăseşte niciodată, dar se acoperă de patimi şi tocmai de aceea cădem atunci când păcătuim, şi reînviem atunci când ne pocăim.**

Hristos va fi "spre căderea şi spre ridicarea multora" şi în cealaltă viaţă, pentru că toţi Îl vor vedea pe Hristos, dar pentru unii El va fi Rai, iar pentru alţii, Iad.

13. (Sărbătoare a omului trăitor în Hristos)

Aceste ultime consideraţii arată faptul că Întâmpinarea Domnului nu se referă numai la Împăratul Hristos, prin înfăţişarea uneia dinte etapele sfintei iconomii, ci este în acelaşi timp şi o sărbătoare a omului trăitor în Hristos.

Din praznicul împărătesc al împlinirii de către Hristos a vârstei de patruzeci de zile, Biserica a făcut o ceremonie, adică o slujbă care se săvârşeşte pentru fiecare copil la împlinirea a patruzeci de zile de la naştere. ***Pruncul este adus în biserică de către mama sa în cea de-a patruzecea zi de la venirea pe lume. Această aducere are un dublu înţeles.***

- *În primul rând, mama este binecuvântată la sfârşitul perioadei de curăţire de după lăuzie. La fel cum Biserica se roagă pentru orice boală, ea se roagă şi pentru femeia care a născut şi care, fireşte, simte slăbiciune trupească*

după efortul naşterii. În plus, se face rugăciune pentru curăţire, fiindcă modalitatea de naştere a omului este cea care a urmat căderii.

- *În al doilea rând, aceasta este o slujbă de mulţumire pentru naşterea unui copil. Deoarece zămislirea şi naşterea unui copil nu sunt numai lucruri după fire, ci şi rezultat al intervenţiei lui Dumnezeu, simţim că pruncul aparţine ziditorului. Prin urmare, acesta este oferit lui Dumnezeu, iar Dumnezeu ni-l dă înapoi prin intermediul preotului pentru că noi să îl creştem. Dar în realitate, el aparţine* lui Dumnezeu.

După cum spune Sfântul Grigorie, Episcopul Nissei, la jertfelnicul cel de sus, în loc de perechea de turturele, trebuie să aducem curăţia sufletului şi a trupului, iar în loc de doi pui de porumbel, să fim cu luare-aminte nu numai înaintea lui Dumnezeu, ci şi a oamenilor. Şi aşa cum, după săvârşirea celor după lege, Hristos S-a întors în patria Sa, împlinindu-Se şi crescând în înţelepciune, şi noi trebuie să ne întoarcem în adevărata noastră patrie, care este Ierusalimul ceresc, trăind duhovniceşte, după legea sfântă, crescând în înţelepciune şi în har şi ajungând la vârsta împlinirii lui Hristos, desăvârşiţi cu sufletul şi vase adevărate ale Duhului Sfânt.

Este datoria noastră, după cum spune Sfântul Atanasie cel mare, să ne asemănăm cu Dreptul Simeon şi cu Proorociţa Ana. Trebuie şi noi să Îl întâmpinăm pe Hristos îmbrăcaţi în nevinovăţie, în pocăinţă, în cuminţenie, în curăţie şi, în general, în dragoste de Dumnezeu şi de oameni. Nimeni nu poate să Îl întâlnească într-un alt fel pe Hristos, Care este adevărata viaţă.

*****

Praznicul Întâmpinării Domnului arată că Hristos este viaţa şi lumina oamenilor şi că omul trebuie să ţintească spre dobândirea acestei lumini enipostatice şi a enipostaticei vieţi.

Biserica înalţă rugăciunea: "Luminează-mi sufletul şi cu lumina simţită să văd limpede şi să Te vestesc pe Tine Dumnezeu".

Pentru ca omul să Îl propovăduiască pe Dumnezeu, trebuie mai întâi să Îl vadă cu limpezime. Numai cei care îl văd pe Dumnezeu sau măcar primesc experienţa celor ce văd, se pot face îndrumător. Dar pentru ca omul să-L vadă pe Dumnezeu, trebuie mai întâi să primească iluminarea sufletului şi a simţurilor trupului. În acest fel, praznicul Întâmpinării Domnului se face praznic al întâmpinării fiecărui credincios".

Septembrie 1994

(sursa: Mitropolit Hierotheos Vlachos, Predici la marile Sărbători, Ed. Egumeniţa, 2008)